



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 875

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 30 octombrie 2019

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
LEGI ȘI DECRETE		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
194.	— Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice	2	Decizia nr. 17 din 24 septembrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală) 7–14	
773.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice	2		
★				
195.	— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2018 pentru completarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale	3		
774.	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2018 pentru completarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale	3		
★				
776.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	4		
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI		
Decizia nr. 534 din 24 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare....	4–6	199.	— Ordin pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 196/2019 privind aprobarea prețului reglementat pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, și a prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus	15
		200.	— Ordin privind prorogarea termenului prevăzut la art. IV din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 198/2019 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acestuia	16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 6 iulie 2010, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 8, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (2) și (3), cu următorul cuprins:**

„(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) unitățile și instituțiile de învățământ.

(3) Finanțarea colectării selective și achiziționarea recipientelor pentru colectarea selectivă a deșeurilor, pe categoriile prevăzute la art. 3, se asigură din bugetul unității administrativ-teritoriale sau din bugetul operatorilor de

salubritate, în funcție de prevederile contractului de delegare a gestiunii serviciului.”

2. **La articolul 13, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Deșeurile colectate selectiv vor fi cântărite la predare, iar cantitățile vor fi consemnate într-un registru de evidență a deșeurilor colectate selectiv, conform modelului prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta lege. Datele din registru vor fi raportate trimestrial către Agenția Națională pentru Protecția Mediului.”

Art. II. — Prezenta lege intră în vigoare în termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
FLORIN IORDACHE

PREȘEDINTELE SENATULUI
TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

București, 29 octombrie 2019.
Nr. 194.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET**privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 29 octombrie 2019.
Nr. 773.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2018 pentru completarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 56 din 28 iunie 2018 pentru completarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 2 iulie 2018, cu următoarea modificare:

— **La articolul unic, alineatul (1) al articolului 3¹ se modifică și va avea următorul cuprins:**

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, în condițiile art. 147 alin. (2), cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

PREȘEDINTELE SENATULUI
TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

București, 29 octombrie 2019.
Nr. 195.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2018 pentru completarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (3) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2018 pentru completarea Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 29 octombrie 2019.
Nr. 774.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind eliberarea din funcție a unui procuror

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 58 alin. (1²) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 888/2019,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 31 octombrie 2019, doamna Laura Codruța Kövesi, procuror în cadrul Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Biroul teritorial Sibiu, se eliberează din funcție, ca urmare a numirii sale în funcția de procuror-șef european al EPPO.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 30 octombrie 2019.
Nr. 776.

D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

D E C I Z I A N r. 534

din 24 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, excepție ridicată de Curtea Militară de Apel București, din oficiu, în Dosarul nr. 6/81/2017 al acestei instanțe și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.123D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că partea Florin Cristian Zaha a depus note scrise, prin care prezintă unele aspecte legate de normele infralegale date în aplicarea prevederilor criticate, la adoptarea cărora nu s-a ținut seama de Legea privind statutul cadrelor militare și de Codul muncii; totodată, învederează unele chestiuni legate de conținutul normelor Legii nr. 80/1995 astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 101/2019 în urma Deciziei Curții Constituționale nr. 71 din 29 ianuarie 2019.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie.

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 11 iulie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 6/81/2017, **Curtea Militară de Apel București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare.**

6. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată, din oficiu, de către instanța de judecată într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unei Ordonanțe a procurorului general militar de clasare a cauzei în cadrul căreia s-au formulat și excepții de nelegalitate.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, întrucât prevăd ca procedura trimiterii în judecată, a judecării și a sancționării, precum și sancțiunile aplicabile să fie stabilite prin norme administrative, cu putere inferioară legii organice, ceea ce este contrar art. 118 alin. (2) din Constituție. În acest context, se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale cu privire la statutul altor categorii de personal care trebuie reglementat prin lege organică (polițiști, funcționari publici), decizii prin care Curtea a constatat că a avut loc o încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat prin delegarea unor competențe ce aparțin în exclusivitate legiuitorului către un membru al Guvernului (a se vedea Decizia nr. 392 din 2 iulie 2014), în speța de față ministrul apărării naționale.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum reiese din încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995, care au următorul cuprins: „*Organizarea și funcționarea consiliilor de onoare și consiliilor de judecată se stabilesc prin regulamentele militare.*”

12. Ulterior încheierii de sesizare, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 71 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 7 mai 2019, dispozițiile Legii nr. 80/1995 au fost modificate și reconfigurate prin Legea nr. 101/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 13 mai 2019. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a analiza dispozițiile legale criticate în forma avută la data formulării excepției de neconstituționalitate.

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la separația și echilibrul puterilor în stat și ale art. 118 alin. (2), potrivit cărora „*Structura sistemului național de apărare, pregătirea populației, a economiei și a teritoriului pentru apărare, precum și statutul cadrelor militare, se stabilesc prin lege organică*”.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prin Decizia nr. 71 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 7 mai 2019, s-a admis excepția de neconstituționalitate ridicată și s-a constatat că dispozițiile art. 34 și ale art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare sunt neconstituționale.

15. Cu acel prilej, Curtea a reținut că, potrivit Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, pentru apărarea onoarei cadrelor militare și evitarea abuzurilor, cercetarea și judecarea abaterilor grave sau a altor fapte de aceeași natură săvârșite de acestea, în armată, se înființează consilii de onoare și consilii de judecată. În ceea ce privește consiliile de onoare, acestea se constituie în fiecare unitate, iar consiliile de judecată la organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale, statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei, comandamentele de armă, de armată și de corp de armată, precum și la alte eșaloane similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale. În acest context, organizarea și funcționarea consiliilor de onoare și a consiliilor de judecată se stabilesc prin regulamentele militare.

16. Din evaluarea cadrului legal în materie [inclusiv a Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.64/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 399 și 399 bis din 3 iulie 2013, și a art. 27 și art. 30 alin. (2) din Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 24 octombrie 2006], Curtea a constatat că, la nivel de lege, ca act al Parlamentului sau al Guvernului pe calea delegării legislative, nu sunt reglementate criteriile minime în funcție de care se acordă recompensele, se stabilesc sancțiunile, faptele care constituie abateri disciplinare și pentru care cadrele militare sunt trimise în fața consiliilor de judecată și nici modalitatea de constituire a comisiilor de disciplină și a consiliilor de judecată sau căile de atac și procedura de contestare a hotărârilor consiliilor de onoare sau a consiliilor de judecată, fiind lăsată posibilitatea reglementării, prin acte infralegale, a unor aspecte esențiale ce țin de raportul de serviciu al cadrelor militare prin regulamente militare și ordine de ministru, în contextul în care atât recompensele, cât și sancțiunile au înrâurire asupra carierei cadrelor militare (retrogradare în funcție; amânarea înaintării în gradul următor timp de 1—2 ani, trecerea în rezervă sau, dimpotrivă, înaintarea în gradul următor, acordarea de arme de apărare și pază cu înscrisuri gravate, în condițiile legii).

17. Or, cu privire la delegarea reglementării unor „*elemente esențiale*” referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu către ministrul de resort, care este abilitat să adopte ordine, Curtea s-a mai pronunțat, spre exemplu, prin Decizia nr. 392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 11 septembrie 2014, și a constatat neconstituționalitatea unor dispoziții care delegau ministrului de resort reglementarea procedurii disciplinare prealabile, a aplicării sancțiunilor disciplinare sau a activității consiliului de disciplină [cu referire la art. 59 alin. (2), art. 60 alin. (1) și ale art. 62 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002]. De asemenea, Curtea, prin Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, a reținut că evaluarea activității și a conduitei unor funcționari publici cu statut special (polițist) ține de statutul acestora și, prin urmare, trebuie reglementată prin lege

organică, nu prin ordine ale ministrului de resort [cu referire la dispozițiile art. 26 alin. (3) din Legea nr. 360/2002, constatate ca fiind neconstituționale].

18. În contextul excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 și ale art. 35 alin. 2 și 3 din Legea nr. 80/1995, Curtea a reținut că atât personalul militar al Jandarmeriei Române, cât și cadrele militare sunt subiecte ale unui raport de serviciu, iar în exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit legii și prevederilor regulamentelor militare, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii sunt învestiți cu exercițiul autorității publice, bucurându-se de protecție, potrivit legii penale (art. 6 din Legea nr. 80/1995). Acest raport de serviciu ia naștere, se execută și încetează în condiții speciale. Pe cale de consecință, elementele esențiale în ceea ce privește nașterea, executarea și încetarea raporturilor de serviciu se referă în mod intrinsec la statutul cadrelor militare, statut care trebuie reglementat prin lege organică, potrivit art. 118 alin. (2) din Constituție, sens în care sunt Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.175 din 13 decembrie 2004, și Legea nr. 80/1995. În același timp, Curtea reține că evaluarea activității și conduitei cadrelor militare se referă la modul de executare a raportului de serviciu și, prin efectele produse, poate avea drept consecință modificarea și chiar încetarea acestuia, respectiv amânarea înaintării în gradul următor timp de 1—2 ani (art. 33 din Legea nr. 80/1995) sau trecerea în rezervă, ca sancțiune [art. 51 lit. e) din Regulamentul disciplinei militare], sau înaintarea în gradul următor [art. 32 lit. k) din Regulamentul disciplinei militare], acordarea de arme de apărare și pază cu înscrisuri gravate, în condițiile legii [art. 29 alin. (3) lit. g) din Regulamentul disciplinei militare].

19. Ca atare, având în vedere că prin prevederile art. 34 și ale art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare se delegă ministrului de resort reglementarea unor aspecte cu privire la recompense, abateri de la disciplina militară, sancțiuni disciplinare, organizarea și funcționarea consiliilor de onoare, condițiile de constituire a consiliilor de onoare, funcționarea consiliilor de onoare, căi de atac ale hotărârilor consiliilor de onoare, organizarea și funcționarea

consiliului de judecată, condiții de constituire a consiliilor de judecată, funcționarea consiliilor de judecată, căi de atac ale hotărârilor consiliilor de judecată, respectiv ale evaluării activității și a conduitei cadrelor militare ca parte a unor aspecte esențiale ce țin de raportul de serviciu și de statutul acestora și care sunt reglementate prin acte juridice infralegale, respectiv prin regulamente care sunt aprobate prin ordine ale ministrului apărării naționale, Curtea a constatat că toate aceste elemente trebuie reglementate, potrivit art. 118 alin. (2) din Constituție, prin lege organică.

20. Prin urmare, Curtea a constatat că prevederile art. 34 și ale art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare sunt contrare dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Constituție și, implicit, celor ale art. 1 alin. (5) și art. 118 alin. (2) din Legea fundamentală, potrivit cărora statutul cadrelor militare se stabilește prin lege organică.

21. Pentru a se respecta, în mod deosebit, dispozițiile art. 118 alin. (2) din Constituție, Curtea a subliniat că aspectele esențiale mai sus menționate referitoare la evaluarea activității și a conduitei cadrelor militare ca parte a unor aspecte esențiale ce țin de raportul de serviciu și de statutul acestora, procedura disciplinară prealabilă, aplicarea sancțiunilor disciplinare sau activitatea consiliului de disciplină și a consiliilor de onoare și de judecată, inclusiv în ceea ce privește regimul armelor (acordarea de arme de apărare și pază cu înscrisuri gravate), trebuie să fie reglementate prin lege organică, iar regulile specifice procedurii de evaluare să fie explicate și detaliate prin ordin al ministrului de resort.

22. Față de cele prezentate, având în vedere Decizia nr. 71 din 29 ianuarie 2019, prin care s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, precum și dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, și reținând că acest caz de inadmisibilitate a excepției de neconstituționalitate a intervenit între momentul sesizării Curții Constituționale [11 iulie 2018] și momentul pronunțării instanței de contencios constituțional asupra excepției de neconstituționalitate, aceasta urmează a fi respinsă ca devenită inadmisibilă.

23. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, excepție ridicată, din oficiu, de Curtea Militară de Apel București în Dosarul nr. 6/81/2017 al acestei instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții Militare de Apel București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 17**din 24 septembrie 2019**

Dosar nr. 1.816/1/2019

Daniel Grădinaru — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului

Oana Burnel — judecător la Secția penală

Andrei Claudiu Rus — judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie — judecător la Secția penală

Ionuț Mihai Matei — judecător la Secția penală

Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală

Leontina Șerban — judecător la Secția penală

Francisca Maria Vasile — judecător la Secția penală

Rodica Cosma — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 9.338/315/2018, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „*Dacă în cazul infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal este obligatoriu, având în vedere Decizia Curții Constituționale a României nr. 732/2014, să se stabilească îmbibația alcoolică de la momentul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.*”

În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea precedentă, dacă în fața primei instanțe s-a urmat procedura simplificată, poate fi administrată direct în apel expertiza având ca obiectiv calculul retroactiv al alcoolemiei.”

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 274 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare, a procesului-verbal din data de 18 septembrie 2019 prin care s-a dispus înlocuirea doamnei judecător Silvia Cerbu cu doamna judecător Ioana Alina Ilie și a procesului-verbal din data de 20 septembrie 2019 prin care s-a dispus înlocuirea doamnei judecător Simona Elena Cîrnaru cu domnul judecător Ionuț Mihai Matei.

Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată a participat doamna Mirela Cojocar, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnată, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna Oana Burnel, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Marinela Mincă.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 1.816/1/2019 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că la dosar a fost depus raportul întocmit de

judecătorul-raportor, care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

A mai referat că, ulterior depunerii raportului, a fost înaintat și punctul de vedere al Facultății de Drept din cadrul Universității București.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a solicitat procurorului să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema de drept supusă dezlegării.

Reprezentantul Ministerului Public a susținut că sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 9.338/315/2018 este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite cumulativ cele trei condiții prevăzute de lege, respectiv condiția ca de lămurirea problemei de drept în discuție să depindă soluționarea pe fond a cauzei, și a considerat că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a fost sesizată cu o veritabilă chestiune de drept, așa cum s-a conturat progresiv în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

În argumentarea acestei opinii a susținut că demersul de a solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să dea o rezolvare de principiu asupra unei chestiuni de drept este incident doar în măsura în care se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții neclare, susceptibile de mai multe soluții, nu și când aplicarea corectă a acestora rezultă în mod evident.

Problema de drept pusă în discuție a fost lămurită de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 732/2014, ale cărei considerente au fost reluate ulterior în jurisprudența instanței de contencios constituțional, în sensul că infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal, se consumă la momentul depistării conducătorului auto în trafic; pe cale de consecință, valoarea alcoolemiei trebuie stabilită la acel moment.

A susținut că obligativitatea stabilirii îmbibației alcoolice de la momentul conducerii vehiculului pe drumurile publice, respectiv de la momentul depistării în trafic a conducătorului auto, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 732/2014, echivalează cu obligativitatea administrării probatoriului necesar să dovedească tipicitatea faptei și nu constituie o chestiune teoretică ce ar putea să genereze dificultăți de aplicare.

Totodată, a menționat că administrarea de probe în vederea lămuririi cauzei și în scopul aflării adevărului reprezintă o obligație a instanței, prevăzută în mod expres de dispozițiile art. 349 din Codul de procedură penală. Din încheierea de sesizare rezultă că instanța de trimitere are dubii cu privire la valoarea probatorie a probelor administrate în cauza dedusă judecătii, iar chestiunea supusă dezlegării, respectiv dacă pentru statuarea realizării elementului material al infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal, este obligatorie sau nu administrarea unui mijloc de probă, nu este o problemă de drept care să facă obiectul unei întrebări preliminare, ci vizează exclusiv aprecieri asupra utilității, pertinentei și necesității

administrării unui anumit mijloc de probă, analiză ce poate fi efectuată doar de judecătorul investit cu soluționarea cauzei pendinte.

În concluzie, a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 9.338/315/2018.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise și a reținut dosarul în pronunțare.

ÎN ALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 27 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 9.338/315/2018, Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept:

„Dacă în cazul infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal este obligatoriu, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 732/2014, să se stabilească îmbibația alcoolică de la momentul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.

În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea precedentă, dacă în fața primei instanțe s-a urmat procedura simplificată, poate fi administrată direct în apel expertiza având ca obiectiv calculul retroactiv al alcoolemiei.”

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin Rechizitoriul nr. 995/P/2018 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște a fost trimis în judecată inculpatul D.I.L. pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, faptă constând în aceea că, în data de 10 februarie 2018, în jurul orei 23,00, a condus pe drumurile publice autoturismul marca Land Rover, înmatriculat sub numărul DB-17-LES, având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 grame/litru alcool pur în sânge.

Prima instanță, Judecătoria Târgoviște, a admis cererea inculpatului de a fi judecat potrivit procedurii simplificate, prevăzută de art. 375 alin. (1) din Codul de procedură penală și, prin Sentința penală nr. 76 din data de 2 aprilie 2019, l-a condamnat pe inculpatul D.I.L. la o pedeapsă de 8 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal.

A reținut că la data de 10 februarie 2018, în jurul orei 23,00, inculpatul D.I.L. a condus, pe strada Calea Domnească din municipiul Târgoviște, autoturismul marca Land Rover, înmatriculat sub numărul DB-17-LES. Acesta a fost testat cu aparatul etilotest la ora 23,14, rezultatul fiind de 0,86 grame/litru alcool pur în aerul expirat, motiv pentru care a fost condus la Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, unde i-au fost prelevate două probe biologice.

Conform Buletinului de analiză toxicologică alcoolemie nr. A12/117 din 13.02.2018, la ora 23,32 concentrația alcoolului în sânge a fost de 1,70 grame/litru alcool pur în sânge, iar la ora 00,23 de 1,50 grame/litru alcool pur în sânge.

Așadar, prima instanță a constatat, ca fiind dovedit, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, situația de fapt fiind probată cu declarațiile acestuia, testarea etilotest și Buletinul de analiză toxicologică nr. A12/117 din 13.02.2018.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul, solicitând reindividualizarea modalității de executare a pedepsei, prin dispunerea amânării aplicării acesteia, iar, în subsidiar, modificarea pedepsei principale, în sensul stabilirii unei amenzi penale.

III. Punctul de vedere al instanței care a dispus sesizarea

Cu privire la problemele de drept ce fac obiectul sesizării, Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a apreciat că, pentru a stabili dacă o faptă întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, este esențial ca organele judiciare să determine, pe bază de probe, concentrația alcoolului pur în sânge la momentul conducerii vehiculului pe drumurile publice, date fiind considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015.

S-a mai arătat în cuprinsul sesizării că, chiar dacă pe baza concentrației stabilite prin buletinul de analiză toxicologică s-ar putea deduce că la momentul conducerii autovehiculului pe drumurile publice concentrația alcoolului pur în sânge depășește, în mod evident, plafonul de 0,80 grame/litru alcool pur în sânge, efectuarea expertizei privind calculul retroactiv al alcoolemiei este obligatorie, față de obligația ce revine instanței de a lămuri complet împrejurările cauzei în scopul aflării adevărului [art. 349 alin. (1) din Codul de procedură penală], cât și pentru că nivelul alcoolemiei este un criteriu esențial în procesul de individualizare a tratamentului sancționator.

În ceea ce privește a doua chestiune de drept pusă în discuție, instanța de trimitere a arătat că, în vederea efectuării expertizei medico-legale necesare determinării îmbibației alcoolice la momentul conducerii vehiculului pe drumurile publice, se impune rejudecarea cauzei potrivit procedurii obișnuite de către prima instanță, întrucât judecarea cauzei a avut loc potrivit procedurii simplificate, procedură ce permite exclusiv administrarea probei cu înscrisuri.

IV. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că sesizarea este inadmisibilă, deoarece chestiunile supuse dezlegării nu vizează interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, ci sunt în strânsă legătură cu datele cauzei judecate.

Din modalitatea în care au fost formulate întrebările reiese că instanța de trimitere solicită, în esență, să se statueze asupra obligativității administrării mijlocului de probă al expertizei medico-legale privind estimarea calculului retroactiv al alcoolemiei, în considerarea Deciziei Curții Constituționale nr. 732/2014. Or, analiza necesității administrării acestei probe presupune examinarea elementelor factice ce rezultă din celelalte mijloace de probă, respectiv dacă au fost recoltate două mostre de sânge, la ce interval de timp și dacă prima recoltare s-a realizat la scurt timp după momentul depistării în trafic a conducătorului auto. Prin urmare, admiterea probei cu expertiză medico-legală este, în exclusivitate, la aprecierea judecătorului fondului.

În opinia parchetului, inadmisibilitatea primei întrebări determină aceeași concluzie și în privința celei de-a doua probleme de drept.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele de judecată arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării. Au comunicat puncte de vedere Curtea de Apel Bacău, Curtea de

Apel Braşov, Curtea de Apel Bucureşti, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanţa, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galaţi, Curtea de Apel Iaşi, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Piteşti, Curtea de Apel Ploieşti, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureş şi Curtea de Apel Timişoara care, după caz, au făcut referire şi la opiniile unora dintre instanţele arondate.

Asupra chestiunii privind momentul la care concentraţia alcoolică este relevantă pentru a statua asupra întrunirii elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, punctul de vedere al instanţelor este în concordanţă cu Decizia Curţii Constituţionale nr. 732/2014, în sensul că trebuie avut în vedere momentul săvârşirii infracţiunii, iar nu cel al prelevării mostrelor biologice. În consecinţă, instanţele consideră necesară stabilirea gradului de intoxicaţie alcoolică la momentul opririi în trafic, moment la care infracţiunea se epuizează.

Se remarcă faptul că, în privinţa probaţiunii şi a necesităţii administrării unei expertize medico-legale privind calculul retroactiv al alcoolemiei, majoritatea instanţelor au apreciat utilă această probă.

Totodată, s-a menţionat că şi în ipoteza efectuării unei expertize medico-legale de stabilire retroactivă a nivelului îmbibaţiei alcoolice în sânge, valoarea alcoolemiei este estimativă, fiind imposibilă determinarea acesteia cu exactitate.

Opinia minoritară susţine obligativitatea efectuării expertizei pentru stabilirea îmbibaţiei alcoolice de la momentul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul, în considerarea Deciziei nr. 732/2014 pronunţate de Curtea Constituţională.

De asemenea, s-a arătat că această concluzie se degajă şi din adoptarea subsecventă a Ordinului ministrului sănătăţii nr. 277 din 11 martie 2015 pentru modificarea şi completarea Normelor metodologice privind recoltarea, depozitarea şi transportul probelor biologice în vederea probaţiunii judiciare prin stabilirea alcoolemiei sau a prezenţei în organism a substanţelor sau produselor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora în cazul persoanelor implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, aprobate prin Ordinul ministrului sănătăţii nr. 1.512/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015, în conformitate cu care, „Pentru determinarea alcoolemiei se recoltează două mostre de sânge la interval de o oră una faţă de cealaltă, fiecare mostră fiind reprezentată de o cantitate de 10 ml”.

În ceea ce priveşte administrarea probei cu expertiza medico-legală în calea de atac a apelului în situaţia în care judecata în primă instanţă s-a efectuat în procedura simplificată, punctul de vedere exprimat de majoritatea instanţelor este în sensul că nu este posibilă, deoarece, potrivit art. 377 alin. (1) din Codul de procedură penală, este admisibilă doar proba cu înscrisuri. Dacă instanţa de control judiciar apreciază că este necesară administrarea altor probe, se impune trimiterea cauzei spre rejudecare în faţa primei instanţe.

Opinia minoritară este în sensul admisibilităţii probei cu expertiză medico-legală având ca obiectiv calculul retroactiv al alcoolemiei în calea de atac a apelului, chiar şi în situaţia în care judecata în primă instanţă s-a efectuat în procedura simplificată.

VI. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispoziţiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

Universitatea de Vest din Timişoara a apreciat că sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploieşti — Secţia penală şi pentru cauze cu minori şi de familie este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite cumulativ condiţiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

S-a arătat că problema ce face obiectul primei întrebări vizează momentul în care îmbibaţia alcoolică trebuie să se constate în fluxul sanguin al conducătorului auto pentru a fi întrunite elementele constitutive ale infracţiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, chestiune ce a fost tranşată de Curtea Constituţională prin Decizia nr. 732/2014, şi că, în esenţă, se solicită Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie să stabilească efectele unei decizii pronunţate de Curtea Constituţională.

S-a menţionat că în situaţia în care judecata cauzei în primul grad de jurisdicţie a avut loc în condiţiile prevăzute de art. 375 alin. (1) din Codul de procedură penală, având în vedere limitele căii de atac a apelului, instanţa de control judiciar nu poate dispune administrarea altor probe în afara înscrisurilor, aşa cum stabileşte art. 377 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Referitor la a doua întrebare s-a opinat că efectul devolutiv al apelului nu poate legitima efectuarea întregii cercetări judecătoreşti de către instanţa de apel, căci aceasta din urmă este una de control judiciar, deoarece ar însemna ca instanţa de control judiciar să interpreteze probele noi pentru întâia oară, fără ca inculpaţii să aibă posibilitatea de a contesta această interpretare, fiind privaţi de dreptul la dublul grad de jurisdicţie, drept garantat de prevederile art. 2 din Protocolul adiţional nr. 7 la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Universitatea Bucureşti a apreciat că, în cazul infracţiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, este obligatoriu să se stabilească îmbibaţia alcoolică la momentul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deţinerii permisului de conducere, respectiv la momentul opririi în trafic, conform dispoziţiilor obligatorii ale Deciziei Curţii Constituţionale nr. 732/2014.

În ceea ce priveşte administrarea direct în apel a unei expertize având ca obiectiv calculul retroactiv al alcoolemiei a considerat că nu reprezintă o problemă de drept de a cărei lămurire depinde soluţionarea pe fond a cauzei.

Din formularea celei de-a doua întrebări şi din opinia oferită de către instanţa de sesizare a concluzionat că adevărata problemă supusă dezlegării este aceea dacă pentru stabilirea valorii îmbibaţiei alcoolice este necesar un calcul retroactiv al alcoolemiei la momentul depistării în trafic a conducătorului auto sau dacă este suficientă recoltarea unei singure mostre biologice, urmând ca instanţa, pe baza recunoaşterii inculpatului sau coroborând rezultatul analizei cu alte probe, să stabilească valoarea alcoolemiei.

Sub acest aspect a menţionat că, deşi modalitatea în care se stabileşte îmbibaţia alcoolică nu este un element de tipicitate a infracţiunii, dată fiind demarcaţia fragilă între contravenţie şi infracţiune, aceasta poate fi determinată doar printr-o probă ştiinţifică. Recunoaşterea făptuitorului nu poate suplini o astfel de probă, întrucât acesta confirmă că a consumat băuturi alcoolice, faptă ce nu reprezintă infracţiune, nu că îmbibaţia alcoolică are o anumită valoare.

VII. Jurisprudenţa naţională în materie

VII.1. *Jurisprudenţa curţilor de apel şi a instanţelor arondate acestora*

În materialul transmis de curţile de apel se regăsesc numeroase hotărâri judecătoreşti ce conturează modalitatea în care au procedat instanţele în cauzele având ca obiect infracţiunea prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal, practica judiciară ataşată fiind în concordanţă cu Decizia Curţii Constituţionale nr. 732/2014.

Este necesar a fi subliniat faptul că în privinţa probaţiunii şi a necesităţii administrării unei expertize medico-legale privind calculul retroactiv al alcoolemiei, majoritatea covârşitoare a instanţelor au procedat de la caz la caz, prin evaluarea celorlalte probe.

În acest sens au fost considerate relevante mai multe criterii obiective, respectiv intervalul de timp dintre momentul opririi în trafic și cel al prelevării primei mostre biologice, care, de regulă, nu depășește o oră, nivelul alcoolemiei stabilit în urma prelevării probelor biologice, care este posibil să depășească cu mult limita legală de 0,80 grame/litru alcool pur în sânge, rezultatele etilotestului, precum și mențiunile din buletinul de examinare clinică, însoțitor al prelevării probelor biologice în vederea determinării gradului de intoxicație etilică, întocmit de către medicii specialiști.

Astfel, unele instanțe au pronunțat o soluție în procedura abreviată, fără să administreze expertiza privind calculul retroactiv al alcoolemiei: deciziile penale nr. 739/A din 18 iunie 2019 și nr. 17/A din 9 ianuarie 2018 ale Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori, sentințele penale nr. 161 din 27 septembrie 2017 și nr. 97 din 16 mai 2018 ale Judecătoriei Șimleu Silvaniei — mixtă, deciziile penale nr. 392/P din 5 mai 2015 și nr. 334/P din 5 aprilie 2019 ale Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, Decizia penală nr. 634 din 20 aprilie 2016 a Curții de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori, Sentința penală nr. 583 din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Drobeta-Turnu Severin, Sentința penală nr. 60 din 12 martie 2019 a Judecătoriei Costești, deciziile penale nr. 96/A din 4 februarie 2019 și nr. 165/A din 20 februarie 2019 ale Curții de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, deciziile penale nr. 381 din 8 aprilie 2019 și nr. 744 din 14 septembrie 2016 ale Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și deciziile penale nr. 546/Ap din 28 iunie 2019 și nr. 154/Ap din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Brașov — Secția penală.

În cazul în care instanțele de apel au apreciat necesară efectuarea unei expertize medico-legale privind calculul retroactiv al alcoolemiei, unele au dispus desființarea sentinței apelate și au trimis cauza spre rejudecare (Decizia penală nr. 78/A din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori), iar altele au procedat la administrarea probei în apel (Decizia penală nr. 381 din 8 aprilie 2019 a Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori).

VII.2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, relevantă este Decizia nr. 3 din 12 mai 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 28 mai 2014, prin care s-a statuat că „În aplicarea art. 336 alin. (1) din Codul penal, în ipoteza unei duble prelevări de mostre biologice, rezultatul alcoolemiei cu relevanță penală este cel dat de prima prelevare.”

În considerentele deciziei menționate au fost analizate comparativ normele incriminatoare succesive și s-a arătat că „Recoltarea a două probe de sânge, în vederea determinării alcoolemiei, a făcut parte din metodologia de stabilire a intoxicației etilice și a fost utilă pentru stabilirea fazei intoxicației (absorbției sau eliminării) și a ratei de eliminare individuală, în perspectiva solicitării expertizei de estimare retroactivă a alcoolemiei, în cazul soluției legislative adoptate în vechile dispoziții ale art. 87 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 195/2002.

Or, prin modificarea conținutului infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului, legiuitorul a urmărit, așa cum rezultă și din expunerea de motive a noului Cod penal, eliminarea posibilității unei recalculări ulterioare a îmbibației de alcool în sânge, în scopul eliminării inconvenientelor create de această recalculare.

În noua reglementare legiuitorul a optat să dea relevanță penală valorii alcoolemiei la momentul prelevării primei mostre biologice, moment situat în timp imediat, consecutiv acțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul. În acest sens sunt și dispozițiile art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală, care, referindu-se la recoltarea de probe biologice, în cazul infracțiunii prevăzute în art. 336 alin. (1) din Codul penal, utilizează sintagma: «În cel mai scurt timp.»

De asemenea, sunt elocvente considerentele Deciziei nr. 24 din 8 octombrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 20 noiembrie 2015, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la „conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal”.

Astfel, în cuprinsul deciziei s-a reținut că „sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești s-a greșit, în mod evident, doar pe dubiile instanței cu privire la efectele Deciziei de neconstituționalitate nr. 732 din 16 decembrie 2014 asupra incriminării faptei analizate, precum și cu privire la raportul dintre această decizie și Decizia nr. 3 din 2014 a instanței supreme.

Or, efectele unei decizii prin care Curtea Constituțională declară neconstituționalitatea unei dispoziții legale sunt expres prevăzute de art. 147 alin. (4) din Constituția României, respectiv ele «sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor». În plus, forța obligatorie ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, dar și considerentelor pe care se sprijină acesta (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012, Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014), nefiind necesare din această perspectivă alte clarificări.

Cât timp, în prezentarea raționamentului său juridic (paragraful 26 al deciziei), Curtea Constituțională a identificat, într-o manieră lipsită de orice echivoc, momentul «săvârșirii infracțiunii» ca fiind «cel al depistării în trafic a conducătorului vehiculului», ea a furnizat, astfel, atât autorităților cu competențe în procesul de legiferare, cât și instanțelor judecătorești toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor ce trebuie atribuite deciziei sale. Din perspectiva întinderii acestor efecte, Curtea Constituțională a precizat, de asemenea, că doar sintagma declarată neconstituțională lipsește de previzibilitate norma de incriminare, fără a formula o concluzie similară și cu privire la celelalte componente ale normei penale criticate, examinate detaliat.

În acest context argumentativ neechivoc, a solicitat instanței supreme clarificări suplimentare cu privire la momentul săvârșirii infracțiunii de conducere a unui vehicul cu o îmbibație alcoolică superioară limitei legale echivalează, pe de o parte, cu o nesocotire a plenitudinii de jurisdicție a Curții Constituționale în domeniul controlului de neconstituționalitate.

Efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectul deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale la cazul dedus judecății, demers pe deplin posibil și în speța de față.”

În legătură cu posibilitatea administrării expertizei medico-legale privind calculul retroactiv în procedura simplificată reglementată de art. 375 din Codul procedură penală amintim Decizia nr. 4 din 11 februarie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 3 iulie 2019, prin care s-a statuat că „*în ipoteza în care instanța a admis cererea inculpatului de judecare în procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, iar cauza a fost judecată potrivit acestei proceduri, nu este posibilă pronunțarea unei hotărâri de achitare întemeiate pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a și lit. c) din Codul de procedură penală.*”

În cuprinsul hotărârii s-a argumentat astfel: „*În situația în care, în pofida atitudinii inculpatului de asumare integrală și necondiționată a învinuirii, se apreciază că mijloacele de probă din faza anchetei penale nu oferă informații satisfăcătoare, îndestulătoare, pentru corecta soluționare a conflictului de drept penal și aflarea adevărului în speță, existând dubii/îndoieli că acesta ar fi autorul faptelor, instanța, așa cum s-a arătat și anterior, are obligația legală de a respinge cererea de judecată în procedura abreviată și de a aplica dispozițiile privind procedura de drept comun sau, după caz, de a repune cauza pe rol și a efectua cercetarea judecătorească, în condițiile art. 395 alin. (2) din Codul de procedură penală, în situația în care, anterior, încuviințase solicitarea de aplicare a prevederilor art. 374 alin. (4) din același cod, urmând ca, în final, raportat la probele administrate cu respectarea principiilor contradictorialității și oralității, să dispună fie achitarea, în baza art. 16 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, fie una dintre celelalte soluții reglementate de art. 396 din același cod, iar, în caz de condamnare, aplicarea unei pedepse în limitele prevăzute de alin. (10) al textului de lege menționat, dacă situația de fapt reținută este aceeași cu cea recunoscută de către inculpat.*”

În ceea ce privește deciziile de speță, practica instanței supreme este unitară sub aspectul momentului la care concentrația alcoolică este relevantă pentru a statua asupra întrunirii elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, în consens cu Decizia Curții Constituționale nr. 732/2014.

Sub aspectul celei de-a doua chestiuni supuse analizei, documentarea prealabilă întocmirii prezentului raport nu a permis identificarea unor hotărâri judecătorești în care instanța supremă să fi examinat explicit problematica.

VIII. **Jurisprudență relevantă a Curții Constituționale**

Hotărârea relevantă pentru problema de drept analizată este Decizia Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, prin care s-a constatat că sintagma „*la momentul prelevării probelor biologice*” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională.

În argumentarea acestei decizii s-a arătat: „*Îmbibația alcoolică se determină prin analiza toxicologică a mostrelor biologice recoltate la un moment de timp mai mult sau mai puțin îndepărtat de momentul săvârșirii infracțiunii, care este cel al depistării în trafic a conducătorului vehiculului. Condiția ca îmbibația alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge să existe la momentul prelevării mostrelor biologice plasează, astfel, consumarea infracțiunii la un moment ulterior săvârșirii ei, în condițiile în care de esența infracțiunilor de pericol este faptul că acestea se consumă la momentul săvârșirii lor. Odată cu oprirea în trafic încetează starea de pericol pentru valorile sociale ocrotite de dispozițiile art. 336 din Codul penal, astfel încât, raportat la momentul prelevării mostrelor biologice, tragerea la răspundere penală nu se justifică. Stabilirea gradului*

de îmbibație alcoolică și, implicit, încadrarea în sfera ilicitului penal în funcție de momentul prelevării mostrelor biologice, care nu poate fi întotdeauna imediat următor săvârșirii faptei, constituie un criteriu aleatoriu și exterior conduitei făptuitorului în vederea tragerii la răspundere penală, în contradicție cu normele constituționale (...)”

IX. **Jurisprudență relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului**

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

X. **Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Direcția de specialitate din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a opinat în sensul că sesizarea este inadmisibilă, întrucât nu este îndeplinită condiția privind existența unei veritabile chestiuni de drept, în accepțiunea conferită acestei sintagme de jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, referitoare la condițiile de admisibilitate impuse de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

S-a arătat că răspunsul la prima chestiune se regăsește în jurisprudența Curții Constituționale, considerentele deciziilor nr. 732/2014, nr. 317/2017 și nr. 819/2017 indicând în mod clar că infracțiunea prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal presupune existența îmbibației alcoolice de peste 0,80 grame/litru alcool pur în sânge la momentul conducerii pe drumurile publice a vehiculului pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere și implică stabilirea îmbibației alcoolice prin efectuarea analizei toxicologice și calculul retroactiv al alcoolemiei existente la momentul depistării în trafic.

S-a argumentat că răspunsul la a doua chestiune rezultă cu claritate din coroborarea dispozițiilor art. 349 alin. (2), art. 374 alin. (4), art. 375, art. 377 alin. (1)—(3) și art. 420 alin. (11) din Codul de procedură penală și nu implică dificultăți rezonabile de interpretare.

XI. **Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării**

Judecătorul-raportor a propus respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 9.338/315/2018, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la următoarea chestiune de drept:

„*Dacă în cazul infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, este obligatoriu, având în vedere Decizia Curții Constituționale a României nr. 732/2014, să se stabilească îmbibația alcoolică de la momentul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.*

„*În cazul unui răspuns afirmativ, dacă în fața primei instanțe s-a urmat procedura simplificată, poate fi administrată direct în apel expertiza având ca obiectiv calculul retroactiv al alcoolemiei.*”

XII. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

Cu privire la admisibilitatea sesizării:

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe*

o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

Ca atare, admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor exigențe:

— instanța care a formulat întrebarea să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării;

— chestiunea de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare.

Examinând admisibilitatea sesizării prin prisma criteriilor susmenționate, se constată următoarele:

Prima condiție analizată, referitoare la existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, este îndeplinită, Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie fiind investită, în Dosarul nr. 9.338/315/2018, cu soluționarea apelului declarat de inculpatul D.I.L. împotriva Sentinței penale nr. 76 din 2 aprilie 2019 a Judecătorei Târgoviște.

De asemenea, este îndeplinită și cea de-a treia condiție enunțată, întrucât chestiunea de drept cu a cărei dezlegare a fost sesizată instanța supremă nu a primit o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă anterioară sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs.

În schimb, nu este îndeplinită condiția privind existența unei veritabile chestiuni de drept, în accepțiunea conferită de practica judiciară a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Astfel, în jurisprudența anterioară în materie s-a statuat, în mod progresiv, asupra înțelesului ce trebuie atribuit sintagmei „chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei”, regăsită în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală.

S-a subliniat, sub un prim aspect, că sesizarea în procedura întrebării prealabile trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce și care ar putea da naștere mai multor soluții. Per a contrario, procedura nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială (Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 19 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 29 iunie 2017, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 6 din 2 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 10 iulie 2017, și Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2018).

În al doilea rând, este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriu-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile speței (Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 16 din 22 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015, și Decizia

nr. 14 din 12 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2017).

Mai mult, se reține că, fiind investit cu dezlegarea unor chestiuni de drept prin care instanțele de trimitere au solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să stabilească natura, caracterul și efectele unei decizii a Curții Constituționale, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în jurisprudența sa (Decizia nr. 24 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 20 noiembrie 2015; Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.057 din 28 decembrie 2016, Decizia nr. 1 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 329 din 16 aprilie 2018, și Decizia nr. 5 din 21 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 15 mai 2019), a statuat, pe de o parte, că efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectul deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale, la cazul dedus judecății.

În sensul celor statuate de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală este și jurisprudența Curții Constituționale, care, prin Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, în paragraful nr. 62, reține: „Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența să se pronunțe în legătură cu efectele deciziei Curții Constituționale sau să dea dezlegări obligatorii care contravin deciziilor Curții Constituționale (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013 (...)).”

În plus, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, cu valoare de principiu, că forța obligatorie ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care aceasta se sprijină (Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995; Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012; Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014), nefiind necesare din această perspectivă alte clarificări.

Având în vedere aceste considerații teoretice, se observă că prin intermediul primei chestiuni supuse dezlegării instanța de trimitere tinde la obținerea unor clarificări suplimentare cu privire la efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, respectiv a implicațiilor acesteia sub aspectul probator în cauzele având ca obiect infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal, chestiune ce excedează mecanismului de unificare a practicii judiciare instituit de art. 475 din Codul de procedură penală.

Pentru edificarea asupra problematicii se impune o scurtă incursiune în privința modificărilor intervenite în norma de incriminare.

Astfel, dispozițiile art. 336 alin. (1) din Codul penal nu au preluat incriminarea anterioară a faptei în ceea ce privește momentul la care este necesară existența îmbibației alcoolice în sânge pentru a se putea constata întrunirea elementului material al laturii obiective a infracțiunii. Se observă, din confruntarea celor două norme, că în reglementarea anterioară, art. 87 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind

circulația pe drumurile publice, se desprindea cerința ca îmbibația alcoolică în sânge peste limita prevăzută de lege să existe la momentul conducerii autovehiculului, în timp ce noua reglementare prevede ca această condiție să existe la momentul prelevării mostrelor biologice.

Din expunerea de motive a noului Cod penal rezultă că, prin modificarea conținutului constitutiv al infracțiunii, legiuitorul a urmărit eliminarea posibilității unei estimări retroactive a alcoolemiei, în scopul evitării inconvenientelor create de această estimare.

Modificarea incriminării a fost dublată de introducerea unei prevederi procedurale cu privire la intervalul de timp în care trebuie efectuată recoltarea probelor biologice, dispozițiile art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală stabilind că „în cazul conducerii unui vehicul de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe, recoltarea de probe biologice se efectuează din dispoziția organelor de constatare și cu consimțământul celui supus examinării, de către un medic, asistent medical sau de o persoană cu pregătire medicală de specialitate, **în cel mai scurt timp**, într-o instituție medicală, în condițiile stabilite de legile speciale”.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin Decizia nr. 3 din 12 mai 2014, a stabilit că, în aplicarea art. 336 alin. (1) din Codul penal, în ipoteza unei duble prelevări de mostre biologice, rezultatul alcoolemiei cu relevanță penală este cel dat de prima prelevare, moment situat în timp imediat, consecutiv acțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul.

În opinia înaintată de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, pentru a fi avută în vedere în cadrul sesizării soluționate prin decizia menționată și cuprinsă ca atare în considerentele acesteia, s-au subliniat următoarele: „Alcoolul ingerat de către o persoană intră într-un proces dinamic în organism, numit metabolism. Concentrația alcoolului în diversele componente ale organismului va fi diferită de la un moment la altul, până la eliminarea totală din organism. În metabolismul alcoolului intervin mecanisme complexe, guvernate de zeci de factori individuali, generali și particulari. Astfel, fiecare persoană reacționează în mod propriu, atât în ceea ce privește modalitatea de metabolizare, cât, mai ales, în ceea ce privește manifestările clinice traduse prin comportament.

Deși mecanismele fiziopatologice sunt bine cunoscute, nu s-a găsit până în prezent niciun model acceptabil în baza căruia să se poată reconstitui cu fidelitate traseul alcoolului în dinamica proceselor de absorbție și eliminare din organism. În acest sens, s-au elaborat multiple modele ale evoluției concentrației alcoolului în organism, cel mai apropiat de realitate fiind cel imaginat de Widmark.

S-a arătat că singura modalitate științifică de stabilire a gradului unei intoxicații etilice este cea prin analiza sângelui din proba prelevată, iar valoarea probatorie a expertizei privind estimarea retroactivă a alcoolemiei a fost mult exagerată, interpretarea retroactivă a alcoolului nefiind o expertiză uzuală în țările europene și fiind admisă foarte rar.

Deoarece este imposibil de cuantificat toți factorii ce contribuie în metabolism, se aplică modele de calcul și de exprimare grafică simplificate, estimative sau rezultate din medii statistice. Acesta reprezintă, în opinia transmisă, un prim argument pentru caracterul relativ al unei interpretări retroactive a alcoolemiei.

Argumentul principal este dat de caracterul speculativ al acestui tip de expertiză. Pentru a reconstitui metabolismul unei anumite cantități de băutură, aceasta trebuie cunoscută în mod

obiectiv, precum și toate circumstanțele consumului de alcool respectiv. Dar, în toate aceste cazuri, informațiile sunt furnizate de către inculpat. Trebuie știut că la o anumită alcoolemie, stabilită indubitabil prin analiza de laborator, se poate ajunge printr-o infinitate de variante de consum. În mod implicit, într-un moment anterior, vor exista o infinitate de posibile concentrații. Așadar, prin acest tip de expertiză se concluzionează că, dacă persoana ar fi consumat băuturile alcoolice declarate, ar fi putut avea o anumită alcoolemie în momentul incriminat. Alcoolemia recalculată nu reflectă valoarea reală, ci doar una teoretic posibilă, rezultată numai din acel consum declarat.

Veridicitatea declarației de consum nu poate fi verificată științific, neexistând criterii certe în acest sens. Datele din declarațiile de consum sunt subiective și pot fi mai mult sau mai puțin reale, indiferent de buna-credință a făptuitorului, mai ales datorită faptului că sunt precizate după o lungă perioadă de timp (luni sau chiar ani), în majoritatea cazurilor declarațiile fiind incomplete, improbabile, nereale sau uneori de-a dreptul aberante.

Invocând experiența de zeci de ani, Institutul Național de Medicină Legală «Mina Minovici» precizează că, în aproape toate cazurile în care s-au obținut rezultate sub limita de infracțiune prin recalculare, declarațiile de consum au fost nereale, dar nu au existat argumente științifice pentru a menționa acest lucru. Or, aceste cazuri nu sunt izolate, reprezentând între 1/2 până la 1/3 din totalul acestor expertize, în ultimii ani.”

Ulterior, prin Decizia Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, s-a stabilit că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională.

S-a reținut de către instanța de contencios constituțional că îmbibația alcoolică se determină prin analiza toxicologică a mostrelor biologice recoltate la un moment mai mult sau mai puțin îndepărtat de momentul săvârșirii infracțiunii care este cel al depistării în trafic a conducătorului vehiculului și astfel condiția ca îmbibația alcoolică de peste 0,80 grame/litru alcool pur în sânge să existe la momentul prelevării mostrelor biologice plasează consumarea infracțiunii la un moment ulterior săvârșirii ei, în condițiile în care de esența infracțiunilor de pericol este faptul că acestea se consumă la momentul săvârșirii lor.

Se constată că obligativitatea „stabilirii” îmbibației alcoolice de la momentul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul, în pofida formulării ambigue a instanței de trimitere, echivalează cu obligativitatea administrării probatoriului necesar pentru a statua asupra tipicității faptei și nu constituie o chestiune teoretică ce comportă dificultăți.

Astfel, administrarea de probe pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei în scopul aflării adevărului este obligația instanței expres prevăzută de art. 349 din Codul de procedură penală, condamnarea urmând a fi pronunțată dacă instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Pe de altă parte, se remarcă faptul că statuarea asupra întrunirii elementelor constitutive la momentul consumării infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal constituie o chestiune de drept ce a cunoscut o interpretare unitară în practica instanțelor ulterioară Deciziei Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, de o manieră ce reflectă considerentele acesteia. De altfel, prin Decizia nr. 6 din 16 mai 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins ca inadmisibil recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții Militare de Apel privind stabilirea întinderii efectelor Deciziei nr. 732 din 16 decembrie 2014 a Curții Constituționale, tocmai în considerarea faptului că problema de drept nu a primit interpretări diferite în practica judiciară. Astfel,

instanțele judecătorești au reținut momentul depistării în trafic ca moment al săvârșirii (mai exact al epuizării) infracțiunii continue analizate, cu toate consecințele ce decurg din această interpretare, neconstatându-se controverse reale sub acest aspect.

De altfel, se remarcă că aceeași curte de apel a formulat o sesizare similară, care a fost respinsă ca inadmisibilă de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 24/2015 a Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală. Astfel, sesizarea în cauză a avut ca obiect lămurirea conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal în considerarea evoluției prezentate în cele ce precedă, distincția între cererea anterioară și prezenta sesizare fiind una pur formală, instanța de trimitere solicitând, în esență, lămurirea asupra efectelor deciziei instanței de contencios constituțional. Or, astfel cum s-a statuat în precedent „*Cât timp, în prezentarea raționamentului său juridic (paragraful 26 al deciziei), Curtea Constituțională a identificat, într-o manieră lipsită de orice echivoc, momentul «săvârșirii infracțiunii» ca fiind «cel al depistării în trafic a conducătorului vehiculului», ea a furnizat, astfel, atât autorităților cu competențe în procesul de legiferare, cât și instanțelor judecătorești toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor ce trebuie atribuite deciziei sale.*

[...]

Efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectul deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale la cazul dedus judecătii, demers pe deplin posibil și în speța de față.

[...]

Din perspectiva tuturor acestor considerente, Înalta Curte concluzionează că formularea actuală a art. 336 alin. (1) din Codul penal are, în lumina considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 732 din 2014, un conținut cvasiidentific celui

regăsit în art. 87 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, fiind, prin urmare, suficient de clară pentru a exclude veritabile probleme de interpretare.”

În al doilea rând, în pofida formulării ambigue a problemei de drept, din conținutul încheierii de sesizare se poate constata că, în concret, dubiile instanței de trimitere vizează valoarea probatorie a probelor administrate în cauza dedusă judecătii. Or, aprecierea probelor are ca scop stabilirea situației de fapt și constituie, în mod esențial, atributul instanței de judecată. Astfel, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală: „*Probele nu au o valoare dinainte stabilită prin lege și sunt supuse liberei aprecieri a organelor judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză.*”

Din această perspectivă, chestiunea supusă implicat dezlegării, respectiv dacă pentru statuarea asupra realizării elementului material al infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal este obligatorie administrarea unui anumit mijloc de probă, nu poate face obiectul unei întrebări preliminare, deoarece nu tinde la dezlegarea unei chestiuni de drept, ci la soluționarea cauzei cu care instanța de trimitere a fost investită.

Astfel, administrarea probelor nu poate fi cenzurată de instanța supremă în procedura prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, aceasta fiind în competența exclusivă a instanței de trimitere, nefiind permis Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală să intervină în aprecierea caracterului pertinent și util al probelor. O atare problemă nu poate primi o rezolvare de principiu, ci presupune evaluarea elementelor de fapt relevante în fiecare cauză în parte.

Inadmisibilitatea primei întrebări determină aceeași concluzie și în privința celei de-a doua probleme de drept formulate de instanța de trimitere, în considerarea subsidiarității acesteia, dar și pentru aceea că, în raport cu particularitățile cauzei, chestiunea supusă dezlegării nu are consecințe directe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei, atât timp cât chiar instanța de trimitere menționează că probele administrate permit statuarea asupra elementului material al infracțiunii.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 9.338/315/2018, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „*Dacă în cazul infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal este obligatoriu, având în vedere Decizia Curții Constituționale a României nr. 732/2014, să se stabilească îmbibația alcoolică de la momentul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.*

În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea precedentă, dacă în fața primei instanțe s-a urmat procedura simplificată, poate fi administrată direct în apel expertiza având ca obiectiv calculul retroactiv al alcoolemiei.”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit dispozițiilor art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 24 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Mirela Cojocaru

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 196/2019 privind aprobarea prețului reglementat pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, și a prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus

Având în vedere prevederile art. 28 lit. b¹) și art. 79 alin. (7) lit. a) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 21 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, și ale Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică, produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 15/2015, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. b) și alin. (5) și ale art. 9 alin. (1) lit. x) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 196/2019 privind aprobarea prețului reglementat pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, și a prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 17 octombrie 2019, se modifică după cum urmează:

— **Articolul 1 va avea următorul cuprins:**

„Art. 1. — (1) Se aprobă prețul de referință de 216,07 lei/MWh, exclusiv TVA, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență în perioada 1 noiembrie—28 noiembrie 2019, preț care se va utiliza în analiza de supracompensare a activității aferente anului 2019, perioada 1 noiembrie—28 noiembrie.

(2) Se aprobă prețul de referință de 234,50 lei/MWh, exclusiv TVA, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență în perioada 29 noiembrie—31 decembrie 2019 și în anul 2020, preț care se va utiliza în analiza de supracompensare a activității aferente perioadei 29 noiembrie—31 decembrie din anul 2019 și anului 2020, precum și la analiza de anteprecompensare aferentă anului 2020.”

Art. II. — Prevederile prezentului ordin se aplică producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare care beneficiază de bonus pentru cogenerarea de înaltă eficiență.

Art. III. — Entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 noiembrie 2019.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN**privind prorogarea termenului prevăzut la art. IV din Ordinul președintelui
Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 198/2019 pentru modificarea
Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017
privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență
și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia**

Având în vedere prevederile art. 72 alin. (1) și art. 76 alin. (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 12 alin. (2¹) din Hotărârea Guvernului nr. 1.215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, și ale Metodologiei de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 117/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. b) și alin. (5) și ale art. 9 alin. (1) lit. x) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Termenul prevăzut la art. IV din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 198/2019 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare

a acesteia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 860 din 24 octombrie 2019, se prorogă până la data de 29 noiembrie 2019.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 noiembrie 2019.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 30 octombrie 2019.
Nr. 200.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

